

Bruxelles, 14. lipnja 2024.
(OR. en)

10533/24

JAI 916
FREMP 278
AG 116
POLGEN 98
DISINFO 86

ISHOD POSTUPAKA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Na datum:	14. lipnja 2024.
Za:	Delegacije

Predmet:	Zaključci Vijeća o jačanju i zaštiti slobodne, otvorene i utemeljene demokratske rasprave – zaključci Vijeća (14. lipnja 2024.)
----------	--

Za delegacije se u Prilogu nalaze Zaključci Vijeća o jačanju i zaštiti slobodne, otvorene i utemeljene demokratske rasprave kako ih je Vijeće za pravosuđe i unutarnje poslove odobrilo 14. lipnja 2024., na svojem 4031. sastanku.

**Zaključci Vijeća o jačanju i zaštiti slobodne, otvorene i utemeljene demokratske
rasprave**

Preambula

- a) **Podsjećajući** na obvezu država članica da zajamče prava i slobode sadržane u Povelji Europske unije o temeljnim pravima („Povelja”), kao i na to da su ta temeljna prava i slobode univerzalni, nedjeljivi, međuovisni i međusobno povezani te da se primjenjuju i na internetu i izvan njega,
- b) **ponovno potvrđujući** zaštitu prava na slobodu izražavanja i informiranja, kako je zajamčeno člankom 11. Povelje, kojim se štiti sloboda mišljenja te primanja i širenja informacija i ideja bez mijesanja tijela javne vlasti i bez obzira na granice,
- c) **Podsjećajući** na to da ostvarivanje prava na slobodu izražavanja podrazumijeva dužnosti i odgovornosti te da se svako ograničenje tog prava i njegova ostvarivanja može provesti samo u skladu s Poveljom i Europskom konvencijom o ljudskim pravima te sudskom praksom Suda Europske unije i Europskog suda za ljudska prava; države članice i dalje mogu donijeti ili zadržati odredbe koje su povoljnije u odnosu na razinu zaštite tih prava, na temelju, primjerice, ustavnih pravila koja se odnose na slobodu izražavanja, posebno slobodu tiska i slobodu izražavanja u drugim medijima,
- d) **Podsjećajući** na Direktivu 2010/13/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 10. ožujka 2010. o koordinaciji određenih odredaba utvrđenih zakonima i drugim propisima u državama članicama o pružanju audiovizualnih medijskih usluga, kako je izmijenjena Direktivom (EU) 2018/1808 (Direktiva o audiovizualnim medijskim uslugama)¹, kojom se promiču vještine medijske pismenosti, posebno tako što se od država članica zahtijeva da osiguraju da platforme za razmjenu videozapisa u njihovoj nadležnosti prema potrebi predvide učinkovite mjere i alate za razvoj medijske pismenosti,

¹ Direktiva (EU) 2018/1808 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. studenoga 2018. o izmjeni Direktive 2010/13/EU o koordinaciji određenih odredaba utvrđenih zakonima i drugim propisima u državama članicama o pružanju audiovizualnih medijskih usluga (Direktiva o audiovizualnim medijskim uslugama) u pogledu promjenjivog stanja na tržištu, SL L 303, 28.11.2018.

- e) **podsjećajući** na Europski akt o slobodi medija (EMFA)², čiji je cilj očuvanje i jačanje demokratskog diskursa i načela slobode, pluralizma i neovisnosti medija u cijeloj Europskoj uniji,
- f) **podsjećajući** na Uredbu (EU) 2022/2065 Europskog parlamenta i Vijeća od 19. listopada 2022. o jedinstvenom tržištu digitalnih usluga i izmjeni Direktive 2000/31/EZ (Akt o digitalnim uslugama)³; posebno **ističući** odredbe koje se odnose na obveze pružatelja vrlo velikih internetskih platformi i vrlo velikih internetskih tražilica, prije svega u vezi s moderiranjem sadržaja, transparentnošću algoritamskih procesa, procjenama rizika i mjerama za smanjenje rizika u pogledu sistemskih rizika povezanih sa slobodom izražavanja i informiranja, svim stvarnim ili predvidljivim negativnim učincima na demokratske procese i širenjem nezakonitog sadržaja, kao što je nezakoniti govor mržnje,
- g) **podsjećajući** na Uredbu EU-a o transparentnosti političkog oglašavanja⁴ i **ističući** da političko oglašavanje može biti vektor za dezinformacije ili manipulaciju informacijama, osobito ako iz oglasa nije vidljiva njegova politička priroda i ako je oglašavanje ciljano,
- h) **podsjećajući** na to da suzbijanje nezakonitog govora mržnje na internetu iziskuje pažljivo razmatranje temeljnih prava, posebno kad je riječ o ljudskom dostojanstvu (članak 1. Povelje), pravu na poštovanje privatnog i obiteljskog života (članak 7. Povelje), pravu na slobodu izražavanja i informiranja (članak 11. Povelje), pravu na nediskriminaciju (članak 21. Povelje) te načelima zakonitosti i razmjernosti (članak 49. Povelje),
- i) **podsjećajući** na Okvirnu odluku Vijeća 2008/913/PUP od 28. studenoga 2008. o suzbijanju određenih oblika i načina izražavanja rasizma i ksenofobije kaznenopravnim sredstvima⁵,
- j) **podsjećajući** na Zaključke Vijeća o suzbijanju rasizma i antisemitizma iz 2022., Zaključke Vijeća o ulozi prostora za građansko djelovanje u zaštiti i promicanju temeljnih prava u EU-u iz 2023. i Zaključke Vijeća o digitalnom osnaživanju kako bi se zaštitila temeljna prava u digitalnom dobu i zajamčilo njihovo ostvarivanje iz 2023.,

² Uredba (EU) 2024/1083 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. travnja 2024. o uspostavi zajedničkog okvira za medijske usluge na unutarnjem tržištu i izmjeni Direktive 2010/13/EU (Europski akt o slobodi medija), SL L 1083, 17.4.2024.

³ Uredba (EU) 2022/2065 Europskog parlamenta i Vijeća od 19. listopada 2022. o jedinstvenom tržištu digitalnih usluga i izmjeni Direktive 2000/31/EZ, SL L 277, 27.10.2022.

⁴ Uredba (EU) 2024/900 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. ožujka 2024. o transparentnosti i ciljanju u političkom oglašavanju, SL L, 2024/900, 20.3.2024.

⁵ Okvirna odluka Vijeća 2008/913/PUP od 28. studenoga 2008. o suzbijanju određenih oblika i načina izražavanja rasizma i ksenofobije kaznenopravnim sredstvima, SL L 328, 6.12.2008.

- k) **pozdravljajući** Deklaraciju o digitalnim pravima i načelima za digitalno desetljeće od 26. siječnja 2022. i **podsjećajući** na Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija o akcijskom planu za europsku demokraciju od 3. prosinca 2020.⁶,
- l) **pozdravljajući** rad Agencije Europske unije za temeljna prava (dalje u tekstu „Agencija za temeljna prava”), uključujući njezino izvješće od 22. rujna 2021. o zaštiti prostora za građansko djelovanje u EU-u i njegova godišnja ažuriranja te izvješće od 29. studenoga 2023. o moderiranju sadržaja na internetu i aktualnim izazovima u otkrivanju govora mržnje;

Jačanje i zaštita slobodne, otvorene i utemeljene demokratske rasprave

Vijeće Europske unije:

1. **podsjeća** na to da se Unija temelji na vrijednostima poštovanja ljudskog dostojanstva, slobode, demokracije, jednakosti, vladavine prava i poštovanja ljudskih prava, uključujući i prava pripadnika manjina, koje su zajedničke državama članicama⁷; **naglašava** da je pravo na slobodu izražavanja i informiranja jedan od ključnih temelja demokratskog i pluralističkog društva,
2. **ističe** da građani imaju temeljnu ulogu u europskoj demokraciji i da treba osigurati društvo koje karakteriziraju pluralizam, tolerancija, nediskriminacija, uključivost i uzajamno poštovanje, na internetu i izvan njega, prije svega poticanjem kulture razumijevanja i odvrćanjem od upotrebe teorija zavjere te stereotipnih i neutemeljenih negativnih prikaza pojedinaca i skupina, primjerice na temelju njihova spola, njihove stvarne ili pretpostavljene povezanosti s etničkim ili vjerskim skupinama ili na bilo kojoj drugoj osnovi,
3. **žali** zbog zabrinjavajućeg porasta broja incidenata motiviranih mržnjom koji su zabilježeni u posljednje vrijeme, a čija su meta žene i pripadnici manjina te **podsjeća** na Zaključke Europskog vijeća od 15. prosinca 2023. u kojima se najoštrije osuđuju svi oblici antisemitizma i mržnje, netolerancije, rasizma i ksenofobije, uključujući mržnju prema muslimanima⁸,

⁶ COM(2020) 790 final.

⁷ Članak 2. Ugovora o Europskoj uniji.

⁸ Zaključci Europskog vijeća od 15. prosinca 2023., točka 33.

4. **sa zabrinutošću napominje** da se dezinformacije, a osobito dezinformacije na internetu, brzo šire, što dovodi do znatnog rizika od narušavanja povjerenja u institucije i medije⁹ i otežava pravo svake osobe na pristup pouzdanim i pluralističkim informacijama, kao i njihovu sposobnost donošenja informiranih odluka, te dovodi u pitanje demokratske procese i doprinosi društvenoj polarizaciji,
5. **ističe** da je hitno potrebno djelovati jer razorni učinci mržnje i polarizacije¹⁰ dovode u pitanje temelje demokratskih vrijednosti, temeljna prava i slobodu, vladavinu prava i socijalnu koheziju¹¹; takvi razorni učinci mogu dovesti do poticanja nasilja i diskriminacije te predstavljati znatnu prijetnju, i to ne samo na razini pojedinaca, nego i za širi društveni okvir, legitimnost institucija i javni poredak; **uviđa** da su negativni učinci mržnje i polarizacije složeno pitanje koje je teško riješiti te **naglašava** da su potrebne sveobuhvatne mjere kako bi se premostile društvene razlike i da pritom u obzir treba uzeti različite perspektive,
6. **ističe** da bi mjere trebale uključivati pristup koji obuhvaća cijelo društvo, pri čemu bi poseban naglasak trebao biti na obrazovanju, medijskoj pismenosti na internetu i podizanju svijesti kako bi se suzbili razorni učinci mržnje i polarizacije,
7. **podsjeca** na to da demokracija ne može napredovati bez slobode izražavanja, zahvaljujući kojoj pojedinci, novinari, pripadnici akademske zajednice, umjetnici, organizacije civilnog društva, borci za ljudska prava i drugi mogu iznositi svoja stajališta bez uplitanja, uzimajući pritom u obzir temeljno pravo ljudi na dobivanje nepristranih informacija, kao i poštovanje temeljnog prava na zaštitu ugleda pojedinaca te osobnih podataka i privatnosti; **naglašava** da su za zaštitu slobode izražavanja i pluralizma primarno odgovorna nadležna tijela država članica,
8. **ističe** da je važno da se javni službenici pridržavaju visokih profesionalnih standarda¹² pri izvršavanju javnih dužnosti kako bi se promicalo povjerenje javnosti u institucijski sustav i potpora tom sustavu,
9. **uviđa** da organizacije civilnog društva i lokalne zajednice imaju važnu ulogu u poticanju dijaloga i transparentnosti, objašnjavanju institucijskih procesa ili suzbijanju razornih učinaka mržnje i polarizacije,

⁹ Vidjeti primjerice Svjetski gospodarski forum, [The Global Risks Report 2024](#) (Izvješće o globalnim rizicima za 2024.), str. 17., 18. i 98., u kojem se ističe rizik od takvih učinaka.

¹⁰ Diskriminacija i rasizam primjeri su negativnih posljedica koje proizlaze iz mržnje i polarizacije.

¹¹ Vidjeti primjerice dokument JOIN(2023) 51.

¹² Primjerice kodeksi ponašanja i sl.

10. **prepoznaje** da novinari i slobodni, neovisni i pluralistički mediji imaju važnu ulogu u pospješivanju javne rasprave te prenošenju i primanju informacija, mišljenja i ideja,
11. **ističe** prilike koje proizlaze iz digitalnog okružja, koje pojedincima omogućuje pristup pluralističkom i dinamičnom prostoru za izražavanje i informiranje, ali i povezane rizike i izazove, koji se moraju ublažiti učinkovitim moderiranjem internetskog sadržaja, uz istodobno poštovanje slobode izražavanja i informiranja,
12. **izražava** da je spremno nastaviti raditi na suzbijanju govora mržnje i zločina iz mržnje na razini EU-a;

Vijeće Europske unije poziva države članice da:

13. **promiču** sveobuhvatne kampanje za podizanje svijesti, preventivne mjere i obrazovne inicijative kako bi se pojedincima omogućilo stjecanje građanskih kompetencija, vještina kritičkog razmišljanja, medijske pismenosti i sposobnosti raspoznavanja pouzdanih informacija; **potiču** razvoj medijske pismenosti, vještina kritičkog razmišljanja i građanskih kompetencija u okviru obrazovanja,
14. prema potrebi **potiču** uspostavu centraliziranih platformi ili resursa za obrazovne sadržaje, alate i smjernice koji se mogu upotrijebiti za izradu i provedbu programa medijske pismenosti, kao što je program koji je izradio Europski opservatorij za digitalne medije¹³; ti bi programi mogli uključivati pristupe za suzbijanje stereotipa i promicanje razumijevanja raznolikosti i uključivosti u društvu kako bi se poticalo okružje u kojem se uvažavaju svi glasovi,
15. prema potrebi **dodjeljuju** sredstva projektima i inicijativama kojima se promiču uključiv javni diskurs, kritičko razmišljanje, provjeravanje činjenica, medijska pismenost i obrazovanje o demokraciji i temeljnim pravima,
16. **potiču** razumijevanje dinamike mržnje i polarizacije, **prate** napredak u ublažavanju negativnih učinaka mržnje i polarizacije te u skladu s time **prilagođavaju** politike i komunikaciju,
17. **jačaju** inicijative za razvoj socijalne kohezije i smanjenje društvene polarizacije među pojedincima, neovisno o rodu, socijalnom ili etničkom podrijetlu, vjeri ili uvjerenju, invaliditetu, seksualnoj orijentaciji, dobi, političkim ili drugim mišljenjima te ostalim čimbenicima,

¹³ <https://edmo.eu/resources/repositories/mapping-the-media-literacy-sector/>

18. **zalažu** se za poticanje utemeljenih, civiliziranih i uključivih rasprava, i u stvarnom životu i na internetu, kako bi se suzbili razorni učinci diskursa mržnje i polarizirajućih diskursa; **osmisle** i **provode** ciljane preventivne mjere ili mjere za podizanje svijesti o razornim učincima mržnje i polarizacije, pri čemu je naglasak na važnosti različitih perspektiva, postizanju ravnoteže među interesima i promicanju konstruktivnog dijaloga; prema potrebi **suraduju** s lokalnim zajednicama, organizacijama civilnog društva, medijskim akterima i tehnološkom industrijom kako bi osigurale da su kampanje relevantne za dotični kontekst i pristupačne,
19. **podupiru** programe za izgradnju zajednice i međukulturne inicijative kojima se pospješuju dijalog, razumijevanje, suradnja i socijalna kohezija među različitim stvarnim ili percipiranim skupinama,
20. **osmisle, provode i promiču** aktivnosti namijenjene građanskom sudjelovanju i raspravama u cilju suzbijanja mržnje i polarizacije i njihovih razornih učinaka na demokraciju te **podupiru** promicanje sigurnog i poticajnog prostora za građansko djelovanje, kao i sudjelovanje pojedinaca i organizacija civilnog društva u deliberativnim i participativnim postupcima oblikovanja politika na lokalnoj i nacionalnoj razini,
21. **podupiru** i **osnažuju** organizacije civilnog društva financiranjem i inicijativama za suradnju, prepoznajući da one imaju ključnu ulogu u suzbijanju razornih učinaka mržnje i polarizacije na internetu i izvan njega; **osiguraju** suradnju s raznovrsnim organizacijama civilnog društva kojom bi se poticala uključenost i koja bi odražavala raznolikost društva¹⁴,
22. **promiču** ulogu koju nacionalne ustanove za ljudska prava i tijela za ravnopravnost imaju u poticanju slobodne i utemeljene demokratske rasprave jer prate usklađenost s temeljnim pravima na nacionalnoj razini, provode istraživanja o temama povezanim s temeljnim pravima na nacionalnoj razini ili obavljaju druge zadaće u okviru svojeg mandata kako je definiran na nacionalnoj razini, primjerice podupiru i osnažuju pojedinačne žrtve kršenja prava,
23. **potiču** slobodne, neovisne i pluralističke medije donošenjem odgovarajućih mjera za promicanje raznolikosti i zastupljenosti medija; to bi moglo uključivati podupiranje pluralističkih, neovisnih i raznolikih medijskih kuća, osiguravanje pravednog pristupa informacijama za sve segmente društva, zaštitu novinara i njihovih izvora, poduzimanje odgovarajućih mjera za osiguravanje slobodnog pristupa različitim izvorima i perspektivama ili olakšavanje inovacija u medijima,

¹⁴ U cijelom tekstu tumačiti u skladu s člankom 21. Povelje, odnosno „spol, rasa, boja kože, etničko ili socijalno podrijetlo, genetske osobine, jezik, religija ili uvjerenje, političko ili bilo kakvo drugo mišljenje, pripadnost nacionalnoj manjini, imovina, rođenje, invaliditet, dob ili spolna orijentacija”.

24. **jačaju** kapacitet i koordinaciju relevantnih nacionalnih regulatornih tijela i tijela za izvršavanje zakonodavstva kad je riječ o praćenju i rješavanju, u skladu s primjenjivim pravom, slučajeve nezakonitog sadržaja kojim se potiče na diskriminaciju, rasizam ili mržnju, u skladu s temeljnim načelima koja se odnose na slobodu tiska i slobodu izražavanja; **osiguraju** tim tijelima alate i mehanizme koji su im potrebni za podupiranje pravosudnih tijela u istragama i, prema potrebi, poduzimanju mjera, u skladu s primjenjivim pravom, protiv pojedinaca ili subjekata koji šire nezakonit sadržaj kojim se potiče na diskriminaciju, rasizam ili mržnju, štiteći pritom temeljne slobode i načela zakonitosti, nužnosti i razmjernosti,
25. u skladu s Aktom o digitalnim uslugama **uspostave** potrebne kanale između nacionalnih nadležnih tijela i koordinatora za digitalne usluge radi priopćavanja informacija relevantnih za provedbu Akta o digitalnim uslugama,
26. **potiču** odgovarajuću dodjelu sredstava za istraživačke projekte usmjerene na razumijevanje dinamike širenja dezinformacija kojima se potiče na diskriminaciju ili mržnju; **potiču** suradnju akademske zajednice, provjeravatelja činjenica, organizacija civilnog društva, tehnoloških stručnjaka i medijskih djelatnika u cilju razvijanja inovativnih rješenja, mehanizama za rano otkrivanje i drugih alata, kao što je Kodeks dobre prakse u suzbijanju dezinformacija iz 2022.,
27. **integriraju** pristupe suzbijanju specifičnih štetnih učinaka mržnje i polarizacije na internetu u oblikovanje politika ulaganjem u razumijevanje dinamike kojom su motivirane; **prilagode** politike i komunikaciju kako bi učinkovito radile na rješavanju tih pitanja, štiteći pritom slobodu izražavanja i informiranja,
28. **promiču** osposobljavanje osoblja u tijelima za izvršavanje zakonodavstva i drugim nadležnim tijelima kako bi se osigurala sveobuhvatna pokrivenost, otkrivanje, prijavljivanje ili uklanjanje sadržaja na internetskim platformama samo kad je to propisano zakonom i kad je nužno i razmjerno; prema potrebi **suraduju** s vrlo velikim internetskim platformama na razvoju IT alata za moderiranje sadržaja na internetu kako bi se tim tijelima pomoglo u praćenju i analiziranju sadržaja na internetu, nakon što se temeljito ispita u kojoj su mjeri ti alati svrsishodni i ne ugrožavaju temeljna prava i slobode;

Vijeće Europske unije:

29. **Podsjećajući** na zajedničku komunikaciju Komisije i visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku od 6. prosinca 2023. naslovljenu „Nema mjesta za mržnju: Europa ujedinjena protiv mržnje”¹⁵, čiji je cilj pojačati napore koje EU ulaže u suzbijanje svih oblika mržnje jačanjem djelovanja u raznim područjima politike, pri čemu je poseban naglasak na zaštiti ljudi i javnih prostora uključivanjem društva u cjelini,
30. **Podsjećajući** na Preporuku Komisije (EU) 2023/2836 od 12. prosinca 2023. o građanskom angažmanu¹⁶, Preporuku Komisije (EU) 2023/2829 od 12. prosinca 2023. o uključivim i otpornim izborima¹⁷, Preporuku Komisije (EU) 2021/1534 od 16. rujna 2021. o jamčenju zaštite, sigurnosti i jačanja položaja novinara i drugih medijskih djelatnika u Europskoj uniji¹⁸, Preporuku Komisije (EU) 2022/758 od 27. travnja 2022. o zaštiti novinara i boraca za ljudska prava uključenih u javno sudjelovanje od očito neosnovanih ili zlonamjernih sudskih postupaka¹⁹ i Direktivu o zaštiti osoba uključenih u javno djelovanje od očito neosnovanih tužbi ili zlonamjernih sudskih postupaka²⁰,
31. **pozdravljajući** rad Komisije i **primajući na znanje** razne strategije koje je Komisija izradila posljednjih godina kao odgovor na posebne situacije i izazove na koje nailaze pojedinci koji se suočavaju s diskriminacijom²¹,

¹⁵ JOIN(2023) 51.

¹⁶ Preporuka Komisije (EU) 2023/2836 od 12. prosinca 2023. o promicanju angažmana i djelotvornog sudjelovanja građana i organizacija civilnog društva u oblikovanju javnih politika, SL L 2836, 20.12.2023.

¹⁷ Preporuka Komisije (EU) 2023/2829 od 12. prosinca 2023. o uključivim i otpornim izbornim postupcima u Uniji i poticanju europskog karaktera i učinkovite provedbe izbora za Europski parlament, SL L 2829, 20.12.2023.

¹⁸ Preporuka Komisije (EU) 2021/1534 od 16. rujna 2021. o jamčenju zaštite, sigurnosti i jačanja položaja novinara i drugih medijskih djelatnika u Europskoj uniji, SL L 331, 20.9.2021.

¹⁹ Preporuka Komisije (EU) 2022/758 od 27. travnja 2022. o zaštiti novinara i boraca za ljudska prava uključenih u javno sudjelovanje od očito neosnovanih ili zlonamjernih sudskih postupaka („strateške tužbe protiv javnog sudjelovanja”), SL L 138, 17.5.2022.

²⁰ Direktiva (EU) 2024/1069 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. travnja 2024. o zaštiti osoba uključenih u javno djelovanje od očito neosnovanih tužbi ili zlonamjernih sudskih postupaka („strateške tužbe usmjerene protiv javnog djelovanja”) SL L 1069, 16.4.2024.

²¹ [Akcijski plan EU-a za antirasizam za razdoblje 2020. – 2025.](#), [Strategija EU-a za suzbijanje antisemitizma i njegovanje židovskog načina života \(2021. – 2030.\)](#), [Strategija za rodnu ravnopravnost 2020. – 2025.](#), [Strategija o ravnopravnosti LGBTIQ osoba 2020. – 2025.](#), [Strategija o pravima osoba s invaliditetom za razdoblje 2021. – 2030.](#), [strateški okvir EU-a za jednakost, uključivanje i sudjelovanje Roma 2020. – 2030.](#) i Strategija EU-a o pravima djeteta.

32. **prepoznajući** važan rad Agencije za temeljna prava u prikupljanju kvalitativnih i kvantitativnih podataka te **potičući** Agenciju da radi na novim izazovima u području temeljnih prava, govora mržnje i moderiranja sadržaja na internetu, posebno u kontekstu razumijevanja posljedica koje sustavni rizici koji uključuju širenje nezakonitog govora mržnje i polarizacije imaju na temeljna prava;

Poziva Komisiju da:

33. **poduzme daljnje mjere** slijedom zajedničke komunikacije Komisije i visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku od 6. prosinca 2023. naslovljene „Nema mjesta za mržnju: Europa ujedinjena protiv mržnje”,
34. Vijeću **pruži** pregled stanja provedbe inicijativa u području suzbijanja razornih učinaka polarizacije, govora mržnje i dezinformacija, kako su navedene u Zajedničkoj komunikaciji od 6. prosinca 2023., i utvrdi područja u kojima bi i dalje mogla biti potrebna posebna djelovanja ili za koja je potreban koordiniran pristup,
35. u okviru postojeće financijske potpore iz aktualnog višegodišnjeg financijskog okvira **nastavi pružati** odgovarajuće i pristupačno financiranje za programe u području medijske pismenosti i građanskih kompetencija, projekte kojima se podupire izgradnja kapaciteta organizacija civilnog društva za poticanje digitalnih sposobnosti te za projekte pod vodstvom zajednice kojima se potiču dijalog, suradnja i razumijevanje; pri dodjeljivanju te financijske potpore **prioritet** da inicijativama koje okupljaju različite skupine kako bi se ojačala socijalna kohezija i suzbio razdor,
36. **podiže svijest** o zajedničkim europskim vrijednostima, koje obuhvaćaju poštovanje ljudskog dostojanstva, slobode, demokracije, jednakosti, vladavine prava i poštovanje ljudskih prava, uključujući prava pripadnika manjina²², potičući pojedince da aktivno sudjeluju u uključivoj javnoj raspravi,
37. **nastavi** štititi, podupirati i osnaživati organizacije civilnog društva, medije i novinare i borce za ljudska prava te ih poticati da međusobno surađuju kako bi radili na rješavanju pitanja – među ostalim onih konfliktnih – iz integrirane perspektive i kako bi prema potrebi sudjelovali u postupcima oblikovanja politika i donošenja odluka,

²² Članak 2. Ugovora o Europskoj uniji.

38. **potiče** uključiv i pluralistički javni diskurs radi rasprave o rješenjima za zajedničke probleme, i to tako da podupire okružja na internetu i izvan njega u kojima se pojedinci osjećaju slobodno da izraze svoje mišljenje, čak i ako se ne slažu s većinom; **potiče** kanale za suradnju, uključujući panele građana, kako bi se promicala uravnoteženija zastupljenost različitih perspektiva u širem diskursu,
39. u kontekstu provedbe Akta o digitalnim uslugama **osigura** da vrlo velike internetske platforme i vrlo velike internetske tražilice ispunjavaju svoje obveze, među ostalim tako da **suraduje** s nacionalnim vladama kako bi se pružila potpora pouzdanim prijaviteljima nezakonitog i lažnog sadržaja te iskoristi uključenost organizacija civilnog društva kako bi se utvrdili različiti oblici nezakonitog govora mržnje na internetu u cilju otklanjanja razornih učinaka mržnje i polarizacije na internetu; **nastavi** surađivati s potpisnicima Kodeksa postupanja za borbu protiv nezakonitog govora mržnje na internetu iz 2016. i Kodeksa dobre prakse u suzbijanju dezinformacija iz 2022. kako bi se u potpunosti iskoristile prednosti tih kodeksa u pogledu smanjenja širenja govora mržnje i dezinformacija zahvaljujući njihovim mjerama kojima se u potpunosti poštuju sloboda izražavanja i informiranja,
40. **promiče** upotrebu EU-ova sustava brzog uzbunjivanja kako bi se olakšala razmjena uvida povezanih s kampanjama dezinformiranja i koordinirali odgovori među institucijama EU-a i državama članicama; **potiče** bolju koordinaciju između sustava brzog uzbunjivanja i Europskog opservatorija za digitalne medije i njegovih regionalnih centara te potiče ta tijela da se usredotoče na utjecaj dezinformacija u pogledu širenja sadržaja kojim se potiče na mržnju i polarizaciju.
-